

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe- en Roggebrood moet worden gesteld, zijn op de markt van Vrijdag den 8 December 1843, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde . . . . . f 8.53.
 Van de Rogge per last . . . . . - 171.00.

Leeuwarden, den 9 December 1843.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
 VAN SIJTZAMA.

D U I T S C H L A N D.

BONN, den 3 December. De komeet, welke den 22 November op den Parijschen sterrentoren is ontdekt, is gisteren avond ook alhier waargenomen. Deze was niettegenstaande den maneschijn en de betrokkene lucht, met de kijkers zeer waar. Met eene zeer sterke teleskoop nam men eenige minuten de kern en een zwak gedeelte der staart waar. Om middernacht was hare juiste opstijging 30 graden en 4 minuten, en hare noordelijke afwijking 5 graden en 3 minuten. Zij staat nabij de heldere ster Gamma, in de Orion, en beweegt zich, in vergelijking van de Parijsche waarneming, dagelijks in juiste opstijging 6 minuten, en 11 minuten in zuidelijke afwijking. De tot nu toe gedane waarnemingen zijn nog niet voldoende om haren juiste loop te bepalen.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 7 December. In den avond van den 28 November heeft de Hertog van Aumale zich aan boord van het stoomfregat *Asmodee* ingescheept om zich naar Philippeville te begeven, alwaar hij het kommandement der provincie Constantine heeft aanvaard.

— Een dagblad meldde gisteren, dat het domein van Chambord zal worden te koop gesteld, en dat zekere sociëteit voornemens is, zich dat domein in zijn geheel aan te schaffen, om het vervolgens bij perceelen weder te verkoopen. Wij gelooven dat dit gerucht zonder eenigen grond is. Men weet dat het domein van Chambord door den Hertog van Bourdeaux is in eigendom verkregen, alleen ten gevolge van inschrijvingen der legitimisten. Het laat zich dus niet onderstellen, dat deze Prins zijne aanhangers zal durven tegen zich voorinemen, door van dezen eigendom afstand te doen.

— De heer Gonzales Bravo, minister van buitenlandsche zaken in Spanje, heeft den 1 dezer te Madrid in de beide Kamers voorlezing gegeven van het procesverbaal, dienende ter bevestiging van de verklaring der Koningin, dat hare hand door den heer Olozaga gedwongen is geworden het dekreet ter ontbinding der Cortes te onderteekenen.

Het congres heeft het, voor het geval van des heeren Olozaga's wederverkiezing uitgebrachte voorstel in overweging genomen. Voor het ministerie van oorlog is sprake van den generaal Figueras; voor binnenlandsche zaken wordt de heer Porriño en voor gratie en justitie de heer Mayeno genoemd.

De heer Gonzales Bravo, die tot minister van buitenlandsche zaken is benoemd, en ongetwijfeld ook met de zamenstelling van een nieuw kabinet is belast, behoort tot de partij der beweging of vooruitgang, en wel met name tot het smaldeel, dat zich het *jeugdige Spanje* noemt. Hij was tot nu toe advocaat te Madrid en heeft den ongelukkigen Diego Leon voor den krijgstraad verdedigd. Ook als dagbladschrijver heeft hij zich bekend gemaakt. Hij moet nog geene 32 jaren oud zijn.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 6 December. Heden wordt de een en vijftigste verjaardag van onzen geëerbiedigden Koning met veel plegtigheid in deze residentie gevierd. Tegen den middag heeft er eene luisterrijke parade van de bezetting der residentie in de Maliebaan plaats gehad, na den afloop waarvan bij Z. M. een prachtig dejeuner dinatoire is gehouden, gedurende hetwelk het corps muzikanten van het regiment grenadiers en jagers zich liet hooren, terwijl ook de heer J. van Gelder eenige door hem gecomponeerde stukken daarbij heeft uitgevoerd. Des namiddags was er groot diner ten hove. De bewoners van het Diaconie-ondevrouwen- en kindershuis der Nederd. hervormde gemeente alhier werden feestelijk onthaald, waartoe het bestuur door eene aanzienlijke gift in staat was gesteld.

Van den 7den. De viering van den verjaardag van Z. M. den Koning werd opgeluisterd door de gedenkwaardige plegtigheid der opening van den geheelen ijzeren spoorweg van Amsterdam naar 's Gravenhage, en die van een gedeelte van den Rijnspoorweg, te weten tusschen de steden Amsterdam en Utrecht.

Des morgens ten 7 ure heeft de feestelijke trein, waarin zich de besturen en genoodigden bevonden, de stad Amsterdam verlaten.

Na te Haarlem ingenomen te hebben den heer Gouverneur van Noord-Holland, benevens eenige leden van het gewestelijk en stedelijk bestuur en verdere genoodigden, is de spoorlijn kwart voor 9 ure te 's Gravenhage aangekomen, zoodat de togt in zeven kwartieren is afgelegd.

Tusschen 9 en 10 ure vereenigden zich in het nieuwe stations-gebouw te 's Gravenhage, Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, eenige leden van het provinciaal bestuur van Zuid-Holland, van het stedelijk bestuur der residentie, en verschillende andere autoriteiten en personen, die daartoe waren uitgenoodigd.

Bij half elf ure vertrok, met den stoomtrekker *Urania*, de feestelijke trein van 's Gravenhage, in plegtigen optocht, naar Amsterdam, alwaar dezelve, na den overtocht, met slechts een kort oponthoud aan de station te Veenenburg, in den tijd van een uur en 38 minuten te hebben afgelegd, voor twaalf ure aankwam.

De verschillende overheden en genoodigden zijn aldaar door de leden van het bestuur der hoofdstad en door de directie der spoorweg-maatschappij ontvangen en verwelkomd. In het fraaie en welingerigte stationsgebouw werd een prachtig dejeuner gegeven, bij welke gelegenheid men den gewichtigen dag, waarop eene driedubbele feestviering gehouden werd, herdacht.

Na den afloop van het dejeuner werden de gezamenlijke genoodigden, met omnibussen en andere rijtuigen, van het stationsgebouw van de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij naar de station van den Rijn-spoorweg, buiten de Weesperpoort te Amsterdam, vervoerd, aan welke station zich, onder andere genoodigden, ook de heer Gouverneur der provincie Utrecht benevens afgevaardigden uit de stad Utrecht, bevonden. Nadat men de gebouwen en inrigtingen aldaar bezigtigd had, en over den aanleg van een en ander zijne tevredenheid had betuigd, plaatste men zich in de nieuwe fraaie en sierlijke rijtuigen van dezen spoorweg. Even na twee ure vertrok de feestelijke trein van Amsterdam naar Utrecht. In den korten tijd van 68 minuten werd deze afstand afgelegd. Bij hare aankomst op het stationsplein werd de trein ontvangen door de muziek van het Harmoniegezelschap, hetwelk zich ook vervolgens deed hooren gedurende het collation van stadswege aan de feestgenooten aangeboden.

Des namiddags gaf Z. Exc. de Staatsraad Gouverneur, ter gelegenheid van 's Konings verjaardag, een groot diner, waarop, behalve de autoriteiten uit Utrecht, ook eenige hooge ambtenaren waren genoodigd, die ter viering van de opening van den spoorweg te Utrecht waren gekomen, terwijl anderendeel namen aan eenen vriendschappelijken maaltijd in het *Hotel der Nederlanden*, ter gelegenheid van dezen dubbelen feestdag, door eenige ingezetenen aangerigt.

Des avonds was het gouvernementsgebouw (Pauzhuize) met lampions, als ook het front van de comédie, met eene gekroonde W, door gas verlicht, en werd in de zaal nevens dezelve een casino gegeven, waarop alle autoriteiten genoodigd waren.

Later werd op het Vreeburg een luisterrijk vuurwerk, door den heer van der Burgh vervaardigd, afgestoken, hetwelk uitmuntend slaagde en door te voren gemaakte schikkingen, zoowel voor de genoodigden uit de zaal als voor het publiek rondom eene heerlijke vertooning opleverde.

Dit dubbele feest is voorts met de meeste orde, in ongestoorde vreugde en zonder de minste ongeregelde, niettegenstaande den ontzettenden toevloed van volk, zoo uit de stad als uit derzelver geheelen omtrek, tot genoegen van alle aanschouwers afgelopen.

Heden neemt de gewone dienst tusschen Amsterdam en 's Gravenhage, op de vastgestelde uren, een aanvang.

— Bij koninklijke besluiten van den 6 dezer zijn benoemd:

a. Tot ridder van de Militaire Willems-orde, derde kl. de kapitein-luit. ter

zee: J. F. A. Coertsen, tot dusverre ridder der orde 4de kl.; en tot ridder van de Militaire Willems-orde: 4de kl., de luit. ter zee van de eerste kl. J. A. G. Rietveld; — en tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw: de gepensioneerde kolonel der kavallerie, J. J. C. Mascheck; de luit. ter zee van de 2de kl., jhr. P. Mellvil van Carnbee; de gepensioneerde majoor der artillerie, C. H. Meijer, en de luit. ter zee van de eerste kl., B. H. Starling.

b. Tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw: mr. P. L. Begram van Jaarsveld, president van de arrondissements regtbank te Gorinchem; mr. D. J. Bijleveld, president van de arrond. regtbank te 's Gravenhage; mr. J. van Hall, professor in de rechtsgeleerdheid aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam; L. J. A. van der Kun, ingenieur van den waterstaat der eerste klasse; J. Loopvigt, burgemeester van Schiedam; Edouard Previnaire, fabrikant te Haarlem; Godfried Salomonson, fabrikant te Almelo.

Terwijl Zijne Majesteit, bij een ander besluit, mede van den 6den gedagteekend, aan den kolonel A. F. J. F. J. baron van Omphal, à la suite, van het 1ste regiment dragonders, adjudant van Z. M. Koning Willem Frederik, Graaf van Nassau, den rang van generaal-majoor heeft verleend, zonder bezwaar der schatkist.

Z. M. heeft voorts, bij besluit van diezelfde dagteekening, den gepensioneerden luitenant-kolonel der artillerie, *Goverd Johan van Slingelandt*, en zijne wettige afstammelingen, ingelijfd in den Nederlandschen adelstand, met den titel van *baron en baronnes*.

Bij koninklijk besluit, zijn door Z. M. tot ridders der groothertogelijke orde van de Eikenkroon benoemd de luitenant-kolonels van de kavallerie C. van Olden en J. Bergers, alsmede de luitenant-kolonel van de infanterie J. D. R. Wilkens.

— Bij koninklijk besluiten van den 4 December zijn benoemd:

Tot hoofd-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, ressorterende onder den minister van financiën, de heeren mr. W. J. C. Scholten van Aschat, thans provinciaal inspecteur van 's Rijks belastingen in de prov. Noord-Holland; H. Grobbée, thans hoofd-inspecteur van 's Rijks belastingen in de prov. Noord-Holland; C. W. F. baron van Fridagh, thans hoofd-inspecteur van 's Rijks belastingen in de prov. Overijssel.

Tot inspecteurs, speciaal voor het toezigt op de linie en langs de landgrenzen: de heeren J. F. M. d'Harvant, thans linie-inspecteur in Noord-Brabant; J. G. Frappier, thans linie-inspecteur in het hertogdom Limburg.

Tot arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen: te 's Hertogenbosch de heer L. van der Voort Pieck, thans prov. inspecteur in Noord-Brabant; te Breda de heer P. L. Hoppenbrouwers, thans arrond.-inspecteur aldaar; te Eindhoven de heer A. Kooij Ruz., thans arrond.-inspecteur aldaar; te Arnhem de heer C. C. van Vloten, thans arrond.-inspecteur te Zwolle; te Zutphen de heer A. J. Verniers van der Loeff, thans hoofd-inspecteur in Zeeland; te Nijmegen de heer J. H. de Ranitz thans hoofd-inspecteur in Gelderland; te Rotterdam de heer H. A. Verniers van der Loeff, thans gedelegeerde commissaris en entreposeur der in- en uitgaande regten en accijnzen te Rotterdam; te 's Gravenhage de heer J. G. R. Baerts, thans prov. inspecteur in Zuid-Holland; te Dordrecht de heer A. C. Harteveld, thans arrond.-inspecteur aldaar; te Amsterdam de heer N. J. Robbée, thans arrond.-inspecteur aldaar; te Alkmaar jhr. G. P. van Vaderacken, thans arrond.-inspecteur aldaar; te Hoorn jhr. P. Opperdoes Alewijn, thans arrond.-inspecteur aldaar; te Middelburg de heer B. Niemannsverdriet, thans arrond.-inspecteur te Brielle; te Sas van Gent de heer H. J. Borgerhoff van den Bergh, thans arrond.-inspecteur te Zierikzee; te Utrecht de heer L. G. Bouricius, thans prov. inspecteur in de prov. Utrecht; te Leeuwarden de heer J. Jorissen Jz., thans arrond.-inspecteur te Nijmegen; te Sneek de heer G. D. Simon, thans hoofd-inspecteur in Vriesland; te Zwolle de heer H. Kuiper Gz., thans hoofd-inspecteur in Noord-Brabant; te Almelo de heer J. J. Maas van Portengen, thans arrond.-inspecteur te Winschoten; te Groningen de heer H. A. Kooman, thans prov.-inspecteur in de prov. Groningen; te Winschoten de heer mr. A. K. H. Backer, thans arrond.-inspecteur te Assen; te Assen de heer N. G. Servatius, thans prov. en hoofd-inspecteur in Drenthe; te Maastricht jhr. O. van den Santheuvel, thans arrond.-inspecteur aldaar; en te Roermond de heer F. J. van Goor, thans arrond.-inspecteur aldaar.

Tot ontvangers der in- en uitgaande regten en accijnzen te Leiden, de heer O. A. D. Huijgens, thans gedelegeerde commissaris der in- en uitgaande regten en accijnzen te Amsterdam; der directe belastingen te Nijmegen de heer C. W. Broers, thans arrond.-inspecteur te Vlissingen; en der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Zaandam, de heer H. Hoffman van Hove, thans arrond.-inspecteur te Arnhem.

Van den 8sten. Bij Koninklijke besluiten van den 5 December, zijn benoemd: tot controleurs der directe belastingen en van het kadaster: M. Kuhl, thans prov. bewaarder van het kadaster te 's Hertogenbosch, met behoud van zijnen tegenwoordigen rang en titel; J. Voorbach, thans controleur van het kadaster in de prov. Noord-Brabant; A. J. van Oostveen, thans controleur van het kadaster in de prov. Gelderland; J. C. van Hoek, thans controleur van het kadaster in de prov. Gelderland; C. R. van Eijmeren, thans controleur van het kadaster in de prov. Zuid-Holland; L. T. Temminck, thans controleur van het kadaster in de prov. Zuid-Holland; J. B. van Roijen, thans controleur boekhouder aan de prov. bewaring van het kadaster te Arnhem; J. A. Mosselman, thans controleur van het kadaster in de prov. Zeeland; H. Tuinhout, thans controleur boekhouder bij de prov. bewaring van het kadaster te Assen; P. Koster, thans controleur boekhouder bij de prov. bewaring te Haarlem; J. van Harlingen, thans controleur van het kadaster in de prov. Noord-Holland; J. J. de Jongh, thans controleur van het kadaster in de prov. Vriesland; J. T. Cremer, thans controleur van het kadaster in de prov. Overijssel; A. van Tonderen, thans prov. bewaarder van het kadaster in de prov. Vriesland en zulks met behoud van zijnen tegenwoordigen rang en titel; J. D. Cochius, thans controleur boekhouder bij de prov. bewaring van de prov. Overijssel; C. W. Moeth, thans controleur hoofdboekhouder bij de prov. bewaring van het kadaster in de prov. Drenthe; J. Pilaar Jr., thans boekhouder bij de prov. bewaring van het kadaster in de prov. Zeeland; C. A. Ludewig, thans controleur van het kadaster in Limburg.

Tot ontvangers der directe belastingen en accijnzen: te Koudekerk en Ouds. hoorn, provincie Zuid-Holland, op den voet van één kantoor, P. A. van Haefsten, thans hoofdboekhouder bij de prov. bewaring van het kadaster te Utrecht; te Rosmalen (provincie Noord-Brabant) H. van der Burg, thans controleur boekhouder bij de prov. bewaring van het kadaster te 's Hertogenbosch.

Tot bewaarder van de hypotheek en het kadaster te Alkmaar, provincie Noord-Holland, jhr. J. D. Hoeft, thans hoofd-inspecteur van het kadaster, waarnemend provinciaal bewaarder van het kadaster in de provincie Noord-Holland, en zulks met behoud van zijnen tegenwoordigen rang en titel van hoofd-inspecteur van het kadaster.

— Door Z. M. is, bij besluit van den 6 dezer, tot kapitein van de 3de kl. bij het 7de reg. inf. benoemd, bij ancienniteit, de 1ste luitenant A. W. de Meijer, van het 8ste reg. inf.

— De Regering heeft thans geantwoord op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt zijn, ten aanzien van het ontwerp van wet, nopens de aflossing en intrekking van schuld over 1843. Zij heeft dienaangaande het volgende te kennen gegeven:

„Ofschoon de bedenkingen omtrent de bestaande verplichting en het meer of minder raadzame van den voorgestelden inkoop van schuldbekentenissen rentende 34 ten honderd, ten laste van het Amortisatie-Syndicaat, aangevoerd in de drie eerste paragrafen van het voorloopig verslag, genoegzame oplossing vinden in de gronden, aangevoerd door de meerderheid der leden in de afdeelingen en ontwikkeld in § 4 van hetzelfde verslag, vermeent men nog het volgende te kunnen opmerken:

„a. dat het Koninklijk besluit van den 1 Junij 1830 de bijzonderheden bepaalt, waarop in toepassing is gebracht de wet van den 27 Mei bevoorens (*Staatsblad* no. 10), ten aanzien van de daarstelling van 34 pc. schuldbekentenissen; — dat die bijzonderheden uitmaken de voorwaarden der leening, en, bepaald zijnde krachtens de magtiging in de wet vervat, even verbindend zijn als de wet zelf;

„b. dat de verbindtenis wel oorspronkelijk door het Amortisatie-Syndicaat is aangegaan; maar dat bij de opheffing van die instelling, in art. 2 van de wet van den 27 December 1840 (*Staatsblad* no. 77), de daaruit voortvloeiende verplichtingen zeer uitdrukkelijk op het Rijk zijn overgegaan;

„c. dat, zonder te willen verzwakken de verbindtenis ten aanzien van de 44 pc. schuldbekentenissen bestaande, het echter duidelijk is, dat die ten aanzien

van de 3½ pc. schuldbekentenissen zijn meer bepaald, met opzigt van de *jaarslijksch te besteden som* tot intrekking van een gedeelte van het kapitaal; en dat door het nauwkeurig opvolgen van die uitdrukkelijke bepaling, naar het oordeel der Regering, het Crediet van den Staat onwettigbaar zal worden geschrapt; d. dat, de hoogere rente der 4½ pc. schuldbekentenissen de gelegenheid opleverende om de houders derzelfde bij de verder omtrent de staats-schuld te nemen maatregelen billijke voordeelen te doen genieten, men ook daarom geacht heeft inmiddels zeer wel te kunnen uitsstellen de uitlooting tot eene som, die door nader daar te stellen wettelijke bepaling nog zou moeten worden uitgemaakt;

e. dat, volgens de reeds gegevene openingen ten aanzien van de opbrengst der middelen van 1843, eene aanvulling derzelfde moetende plaats hebben, daarmede noodzakelijk moest verbonden worden de voorziening in de behoefte voor den voorgedragten Inkoop over dat zelfde jaar, en er geene mogelijkheid heeft bestaan om eene andere aanwijzing te doen.

De strekking van §§ 4 tot 8 van het voorloopig verslag over het algemeen zijnde in overeenstemming met de voorgedragene wet, vinden de vragen, die daarmede verbanden worden, reeds hare beantwoording in hetgeen hierboven is aangemerkt. Het is waar, dat bij de begroting van 1844 is gerekend op eene rentevermindering, zoowel van de 4½ pc. als van de 3½ pc. schuldbekentenissen, maar ook hierin heeft men geene afdoende beweerdeden gevonden om de aanvulling der middelen van 1843 te bezwaren met eene aflossing der eerstgemelde schuld, bij het bestaande voornemen om, zoo mogelijk, door andere maatregelen eene ruimere besparing op den post van deze renten te doen ontstaan.

Op de bijzondere deelen van het ontwerp van wet komen in de drie laatste paragrafen van het voorloopig verslag eenige bedenkingen voor, en wel in de eerste plaats op den *considerans*, in welken zoo moeten blijken, dat er over 1842 aflossing en Inkoop van schuld heeft plaats gehad.

Bij het aanvezen van de wet van den 8 Juli 1842, (St. no. 18) was dit echter minder eigenaardig toegeschenen; terwijl men geacht heeft nu weder alleen dezelfde overwegingen als bij die wet in den aanhef te moeten opnemen; het komt toch alleen aan op de voldoening over 1843 aan art. 197 der Grondwet, en hieraan wordt bij het voorstel voldaan, in zoo verre als de stand der zaken dit toelaat, zonder dat eenige verdere overwegingen behoeven te worden vooruitgezet.

Men erkent ten aanzien van het opgemerkte in de voorlaatste paragraaf van het verslag, dat het tijdsbestek beperkt wordt voor de uitvoering der wet. De loop der overwegingen omtrent den geldelijken toestand van het Rijk heeft vertraging in de voordragt veroorzaakt, en om de reden in het verslag vermeld, kan het raadzaam zijn om den tijd van den Inkoop op drie maanden na het uitvaardigen van de wet te stellen; deze wijziging wordt derhalve in het ontwerp gemaakt.

Het kapitaal, hetwelk door de te besteden som van f 300 000 zal kunnen worden ingetrokken, is overigens eenigzins onzeker en van den koers van het effect afhankelijk, en de onderstelde rente-vermindering volgens de begroting van 1844, is dus slechts kunnen genomen worden naar eenen maatstaf, die voor eventueel moet gehouden worden.

Eindelijk vereenigt men zich met de slot-aanmerkingen in § 10 voorkomende, tot behoud van art. 3 der wet, als houdende eene verwijzing op het hiervoor vermelde bestaande voornemen omtrent de intrekking der 4½ pc. schuldbekentenissen."

— Men verneemt, dat eerlang eene promotie bij het corps zee-officieren zal plaats hebben.

— Ter aanvulling van de dezer dagen medegedeelde berigten van sommige kunstgewrochten van nationale nijverheid in deze stad, zoo als de vervaardiging van ijzeren bruggen voor de spoorwegen, de piano-fabriek, de kanten-bewerking enz. verdient met niet minder lof vermeld te worden en kan gevoelig eene eerste plaats bekleden, de thans alhier in volle werking zijnde fabriek van de heeren *Steffen* en *Hapsch* en de kunst van het *schilderen op glas*, in welk kunstvak ons Vaderland nog menig kostbaar gedenkstuk bezit.

Deze kunst weleer door eenen *Cabrette*, eenen van *Eijk*, hoog opgevoerd, doch sedert jaren achterlijk gebleven, is door opgemelde fabriekanten niet alleen weder in het leven geroepen, maar tot eene ongekende ontwikkeling gebracht, geëvenredigd aan zoo vele stoute en welgelukte ondernemingen van onze eeuw.

Onder meer andere rijke voortbrengselen van deze fabriek, thans aldaar vervaardigd en ter bezigtiging van kunstkenner en liefhebbers gesteld, behoort eene ruit van 39 d. hoogte tegen 27 d. breedte (Rijnl.), verbeeldende de *afneming van het kruis*, gevolgd naar het originele meesterstuk van *Rubbens*.

Verbaasd over de stoutheid der onderneming, weet men niet wat het meeste te bewonderen, of de kunst om grootsche tafereelen met de levendigste en blijvendste kleuren in het glas te branden, dan wel het fraaije, zuivere en trouw gevolgde schilderwerk, daar eene ruit van die grootte de allergrootste is, welke de bakoven bevatten kan.

Wij twifelen niet, of elk regtsaard Nederlander en voorstander van kunsten en wetenschappen, zal deze mededeeling met genoegen vernemen en daarin een bewijs vinden, dat ook wij door moeite en volharding ons van vreemde cijsbaarheid weten los te maken, terwijl men zelfs een stap verder is gegaan, met de lithographie en het mousseline, dat, uitsluitend door gemelde fabriekanten uitgevonden, met het beste gevolg op glas wordt toegepast.

Wij eindigen met den wensch, dat deze onze nuttige en verdienstelijke landgenooten, door behoorlijke aanmoediging, de vruchten hunner echt nationale nijverheid, waarin zij bereids onderscheidene leerlingen opleiden, ruimschoots mogen plukken.

LEYDEN, den 2 December. Naar men verneemt is in den raad der stad Leyden geschil ontstaan over de regten, welke voornoemde stad zoude kunnen doen gelden, tegen den Staat, wegens de droogmakling der Haarlemmermeer, waarin zij blijkens oude en authentieke oorkonden de *visscherij* bezit. De Hooggel. heer *Cock* heeft in een zeer uitvoerig advies, dat getuigt zoo wel van zijne uitgebreide geleerdheid als van zijnen blakenden ijver voor de belangen zijner stadgenooten, trachten te betoogen dat door *visscherij* niet verstaan wordt alleen het regt om te vissen in de Meer, maar het regt op den *grond zelve*, waarover de Meer loopt. Eene commissie uit den raad benoemd tot onderzoek van dit belangrijk punt *waartoe de hoogeleeraar in het staatsrecht, niettegenstaande zijn lidmaatschap in den raad*, de eer niet had te behooren, had eene tegenovergestelde meening geuit, terwijl eindelijk een derde gevoelen omhelsd wordt door eenige regtsgeleerden over deze regtsvraag geadviseerd; wat daarvan ook zijn moge, men heeft regt te verwachten dat de achtb. regering der stad Leyden de belangen der Leydsche burgerij met *waardigheid* zal handhaven, en over hare regten niet lichtvaardig beschikken, maar veel eer den *omvang* en de *uitgebreidheid* derzelfde aan de beoordeeling der bevoegde autoriteit onderwerpen.

ST. JACOBI PAROCHIE, den 9 December. Als eene bijzonderheid, der aandacht waardig kan berigt worden, dat er dezer dagen alhier, bij den Vleeschhouwer *A. J. Buikstra*, een Schaap is geslagt, dat, bij een gewicht van 32½ Ned. pond vleesch, en het gewone smeer, ter zwaarte van 4 pond, nog buitendien een klomp vet bezat van 29 Ned. ponden. Dit vet, van de beste kwaliteit, was in een vlies besloten, en aan het achterste gedeelte van het dier verbonden. Dit verschijnsel is te zonderling, daar het Schaap, zijnde een Enterweert, dun van vleesch was, en overigens niets bezat, waardoor het zich van andere onderscheidde.

LEEUWARDEN, den 11 December. Aan het Natuurkundig Genootschap te dezer stede (door de belangstelling van deszelfs 60 leden zoo zeer bloeiende), is door den Heer Staatsraad Gouverneur dezer provincie ten gebruike afgestaan, een belangrijk gedeelte van het Kabinet van Natuurkundige Instrumenten, behoord hebbende tot het gewezen Rijk's Athenaeum te Franeker. De overdracht daarvan is den 16 November geschied, en in de vergadering des Genootschaps van den 25 daaraanvolgende is de verzameling ten toon gesteld voor de leden, die zich dankbaar in zulk eene gewichtige aanwinst van hulpmiddelen voor hunne wetenschappelijke werkzaamheden verheugden. Het grootste gedeelte der Instrumenten van dit Kabinet is voor de Koninklijke Academie te Delft bestemd, en tot dat einde in de vorige week te Franeker gescheept en laatstleden Vrijdag in zee gegaan.

— Gepasseerden Woensdag namiddag had alhier een voorval plaats, hetwelk wederom een bewijs leverde in hoeverre sommige personen van alle gevoel van menschenliefde zijn ontbloot, en hoedanig een verachtelijk beginsel van zelfzucht hem de heiligste verplichtingen der menscheid doet schenden.

Zekere *Buysink*, wonende alhier aan het Oldehoofster Kerkhof, nu en dan aan zoogenaamde overvallen lijdende, werd bij zijne wandeling langs den stads-buitensingel plotseling door een dussandig ongesteldheid aangedaan, met het ongelukkige gevolg, dat hij voorover in de stadsgracht stortte. — Op het hulpgeschreeuw van een meisje, dat getuige van het ongeluk was, sprongen terstond een vieraal, met hunne schepen in de nabijheid liggende, schippers, met name *Jan Willems Jeltama*, *Tade Haaijes de Jong*, *Rinze Lykeles Hartma* en *Oebele Feltes de Vries*, hulpvaardig toe, en haalden, hoewel met moeite, den drenkeling, die met het hoofd in den modder stak, geheel bewusteloos op het drooge, waarna zij, niet tevreden met het half gedaan werk, zich met hem spoedden naar het huis van den kastelein en herbergier *Abele de Root*, vóór wiens woning het on-

geluk plaats had, en wien zij verzochten den bewustlozen drenkeling een plaatsje in zijn stal in te ruimen, ten einde aldaar te beter middelen te kunnen aanwenden om hem, zoo mogelijk, weder bij te brengen. — Vrchtelooos echter waren deze zoo welgemeende pogingen, daar de genoemde *Abele de Root*, niettegenstaande het dringende verzoek, op eene brutale wijze weigerde den drenkeling bij zich op te nemen, en eindigde met de hulpvaardige schippers de deur voor het aangezigt toe te smijten. — Geheel ontzet over deze onmenselijke daad, en niet wetende wat dadelijk te beginnen, werd de schijndood in het ruim van een schip op eenig stroo nedergelegd, waar hij welligt den laatsten adem zou hebben uitgeblazen, zoo niet de naburige brave wijkmeester *Errit de Vries* was toegesnel, die, aan een meer menschelevend gevoel gehoor gevende, den drenkeling dadelijk in zijne woning deed overbrengen, waar een warm gestookte kagchel, drooge kleedingstukken, door den schipper *Jan Hesses de Vries*, voor zoo verre het ondergoed betrof, edelmoedig afgestaan, en verdere aangewende hulp de gelukkige uitkomst te weeg bragten, dat *Buysink* weder geheel tot zich zelve kwam, en eenigen tijd daarna door den wijkbode *Duco Smeding*, wiens dienstvaardigheid zeer te prijzen is, werd thuis gebracht.

Wij onthouden ons om in onderzoek te treden. In hoeverre de straf, bedreigd bij art. 475, 12 ged. van het Wetboek van Strafrecht op een geval als het onderhavige van toepassing is, doch zeker is het, dat de algemeene verachting dengeene behoort te treffen, die, ontbloot van alle menscheijk gevoel, weigert zijnen ongelukkigen natuurgenoot hulp en bijstand te verleen en daár, waar hem zulks mogelijk is. Eere worde hun toegebracht, die, aan een beter en edeler gevoel gehoorzame, steeds gereed zijn om te allen tijde den ongelukkigen evenmensche bij te staan en hulp te verleen.

— Het is eene bekende, maar desniettemin alleropmerkelijkste daadzaak, dat in landbouwende streken de bevolking minder snel vermeerdert, dan in streken, waar het fabriekwezen het hoofdmiddel van het bestaan der ingezetenen is. In Frankrijk, welks oppervlakte tusschen 5 miljoen grondeigenaren verdeeld is, schat men de landbouwende klasse op bijna 26 miljoen, en in dit Rijk bedroeg de bevolking, die in 1815 op 29,152,743 inwoners gerekend werd, in 1835 33,326,573. Zij vermeerde dus in 20 jaren met slechts 14 ten honderd. In Groot-Brittannië, hetwelk slechts omstreeks 600,000 grondeigenaren telt, en waar slechts ongeveer 6,000,000 inwoners hun bestaan in den landbouw vinden, werd de bevolking in datzelfde tijdperk meer dan verdubbeld.

191ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der derde klasse.

- 3de Lijst. No. 361, een prijs van f 25000. No. 12598, een prijs van f 7500.
4de Lijst. Geene.
5de Lijst. No. 877, een prijs van f 2500. No. 21948, een prijs van f 1000.
6de Lijst. No. 4704, een prijs van f 1500. No. 12520 en 6488, ieder een prijs van f 1000.
7de Lijst. No. 19198, een prijs van f 1500; nos. 10539, 23364, 14560 en 17497, ieder een prijs van f 1000.
8ste Lijst. No. 2517, een prijs van f 1000. No. f 9479, eene premie van f 1000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 4 December de kofschepen *Hendrika*, kapt. H. J. Smit, van Drobach en *Hendrina*, kapt. J. J. Buiten, van Stavanger.

Uitgezeild: Den 8 December het schonerschip *Fame*, kapt. W. Barfield, naar Londen.

M E N G E L W E R K.

GESCHIEDENIS VAN VRIESLAND.

Meermalen is het verlangen te kennen gegeven, dat de Friesche Geschiedenis eens een onderwerp mogt worden ter opzettelijke behandeling en tot oordeelkundig onderzoek, daar wij tot nog toe geen eigenlijke Geschiedenis van dit Gewest bezitten, en men zich voortdurend behelpen moet met de oude Kronijken en andere geschriften, die zich allen tot een zeker tijdvak bepalen en naar vorm en inhoud onvoldoende zijn voor den tegenwoordigen smaak en geest des tijds. Tor nog toe behoorde dit verlangen tot de vroomen wenschen, die nog vooreerst geene bevrediging zullen vinden, uithoofde men zich nu, en welligt zeer doeltreffend, meestal onledig houdt met de opsporing der minder bekende hoofdbronnen en het bijeenverzamen en bewerken van brokstukken, tot bouwstof en volmaking van het geheel.

Onderzusschen is het een genoegen te zien, hoe van tijd tot tijd verschillende beoefenaars zich bevljigten hunnen arbeid te voltoojen, en zich opgewekt gevoelen hunne krachten te beproeven tot daartelling van geschiedkundige bijdragen, van proeven tot eene meer volledige geschiedenis, en van overzichten, beschrijvingen en verhalen, welke door den druk worden algemeen gemaakt en medegedeeld.

Een soortgelijk werk voor eenige dagen in het licht verschenen is de eerste Aflevering van eene *Algemeene Geschiedenis van Vriesland. Een Volks-Leesboek*, door H. W. STEENSTRA, *Onderwijzer te Dongjum*, bij J. BLOESMA, te *Minnertsma*. De Schrijver begint met de eerste bevolking van ons Gewest; beschrijft den aard; zeden; godsdienst en gewoonten der Oude Friezen, de gesteldheid des Lands, en den invloed der Romeinsche overheersching. Hij bepaalt zich wijders in tijdorde en de korte vermelding der historische felten, zoo als die bij de verschillende Schrijvers worden opgegeven van het begin onzer jaartelling af. De daden en bedrijven der Vorsten en Landsheeren zijn naar die orde opgegeven, met invoeging van eenige wonderbare en zeldzame voorvallen, zoo als men die in de Kronijken vindt, zonder daaraan eenige historische waarde toe te kennen. Bij de beschrijving van verschillende lotgevallen en voornamste gebeurtenissen van en met de Friezen en hunne Opperhoofden, alsmede van bijzondere omstandigheden zijn eenige oordeelkundige bemerkingen daarbij gevoegd.

Dit eerste Stuk loopt tot den jare 778 en bevat dus voor een groot deel het duistere tijdvak der Geschiedenis. Het verhaal komt ons voor een geregelden gang te volgen, en draagt blijken van met ijver en nauwkeurigheid te zijn be-

arbeid. De Schrijver noemt het een *Volks-Leesboek*, en schreef dus in dien stijl, ten einde het voor elk begrijpelijk en verstaanbaar te maken. Als zoodanig moet men dus dit werk beschouwen en willen wij het gaarne aanbevelen, als eene handleiding. Wij onthouden ons als nog eenige aanmerkingen daarop te maken, want het zoude even onbillijk als onregtvaardig zijn in den *Onderwijzer te Dongjum*, die nimmer tot het vak der wetenschappen werd opgeleid en wien slechts geringe middelen ten dienste stonden, al die kundigheden te vooronderstellen, welke onze bekwame Historienschrijvers bezitten, en zijn werk door een scherp critiek aan de vereischten eener volledige geschiedenis ter toetse te brengen. Al wie op deze wijze zijnen tijd besteedt ten nutte van het algemeen, verdient aanmoediging en medewerking, en wij hopen dus dat de Intekening voldoende moge zijn tot voortzetting van den begonnen arbeid en tot belooning voor den Schrijver en Uitgever voor hunne aangewende pogingen.

Het tweede werkje, 't welk reeds vroeger eene gunstige aanbeveling had verdiend, en die thans zoo wij hopen, minder noodig moge zijn, is:

De Geschiedenis van Vriesland van den vroegsten tot den tegenwoordigen tijd, tot een leesboek op de Scholen bewerkt en met eene Kaart voorzien.

door F. DIJKSTRA, *Onderwijzer te Nes op Ameland*, bij D. MEINDERSMA Wz., 1842, te Leeuwarden.

De behoefte tot een dergelijk schoolboek was voor jaren reeds kennelijk gemaakt, daar het een heerschend gebrek was op de scholen, dat de Friesche kinderen in de Geschiedenis van hun eigen Gewest het meest onkundig bleven, of minstens daarin niet genoeg onderwezen werden. De Schrijver heeft in die behoefte, onzes bedunkens, voorzien op eene wijze, welke alleziens lof en belangstelling verdient. Hij koos den vorm van zamenpraak om de levendigheid te bevorderen en rigtte zijn werkje in naar de vatbaarheid van kinderen van 10 tot 14 jaren. Dankbaar erkent hij de hem bewezen hulp en bijstand van de in het Voorberigt vermelde Heeren, wier namen ons waarborgen voor de deugdelijkheid der onderneming en uitvoering. Het is in verschillende tijdvakken verdeeld en leert de geschiedenis, hoe beknopt ook beschreven en ontwikkeld, genoegzaam kennen en beoordeelen. Duidelijke voordragt, juiste voorstelling der zaken, nauwkeurige opgaven en vermelding der daden en bedrijven van de Vorsten, Bestuursders en het Volk, in een goeden en beschaafden stijl voorgedragt, zijn zoo vele kenmerken eener verstandige, doeltreffende en aan de Historie getrouwe bewerking, welk alles het geheel eene blijvende waarde en den Schrijver voldoende eere geven, voor zijn welbesteden tijd.

Wij mogen dan niet betwijfelen of dit verdienstelijk Schoolboek zal de aandacht en begunstiging reeds hebben ondervonden van hen die aan het hoofd van het Onderwijs zijn gesteld en van hen die hetzelfde in practijk moeten brengen. Een duurzaam debiet van alle beoefenaars der Friesche Historie zij het welverdiende loon ook voor dezen zeer moeijelijken arbeid.

100-444444-13

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, tegen genot van verhooggeld, finaal verkoopen:

1. Eene KOOPMANS HUIZINGE, met ERF c. a., voor aan de Scharnen en achter aan de Koemarkt binnen Sneek, door de Wed. P. Braam als mede-eigenaarsche en anderen bewoond; geveild in 2 perceelen met regt van zamenvoeging; zijnde geboden op het 1ste perceel f 1935, en op het 2de perceel f 1305.
2. De HELFT in een WAGENHUIS, aan de Koemarkt te Sneek, naast het 2de perceel voormeld, in huur bij H. de Wolf; waarop geboden is f 130.25.
3. Eene HUIZINGE, met ERF, even buiten het Hoogend aan de Stadsgracht te Sneek, door A. van der Schaaf en anderen bewoond; waarop geboden is f 825.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 13 December 1843, des avonds ten 7 ure, in het Lemster Veehuis te Sneek.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeken van den Heer Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, op tijd en plaats evengemeld, mede finaal verkoopen:

Eene KOOPMANS HUIZINGE, met ERF en SCHUUR, strekkende van af de Scharnen tot aan de Gasthuissteeg te Sneek, door J. de Hoeksma c. u. als eigenaren bewoond, geveild in 2 perceelen met regt van zamenvoeging; waarop geboden is 1ste perceel Huis en Erf f 2000, 2de perceel Schuur f 600.

De Notarissen J. S. BOKMA, te Akkrum en A. HAAGSMA, te Sneek, zullen, door het Ministerie van laatstgenoemden, ingevolge regterlijke autorisatie, finaal verkoopen:

1. Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE, aan het Hoogend binnen Sneek, met derzelver ERF en achterstaande GEBOUWEN c. a., in huur bij den Heer Mr. E. de Wends; waarop geboden is f 3979.
2. Drie WOONKAMERS met ERF, aan Parkshaven te Sneek, bij Wijkpe Rahm en anderen in huur voor f 116 in het jaar; waarop geboden is f 841.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den 14 December 1843, des avonds ten 7 ure, in het Logement de Wijnberg te Sneek.

Linnenverwerij te Sneek.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeken van den Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, en Mr. P. NOIJON, Advocaat te Sneek, op tijd en plaats evengemeld, mede finaal verkoopen:

Eene LINNENVERWERIJ en KLANDERIJ, met WOONHUIZINGE, en daarbij tegen Grondpacht gebruikt wordenden CINGEL, benevens een TUIN met TREKKAST, ZOMERHUIS en verdere annexen, staande en gelegen even buiten de Kleine Palen te Sneek, verhuurd voor f 204 in het jaar, en waarop geboden is f 1305.

De Verwerij en Tuin c. a. op 1 Januarij, en de Woonhuizinge op 12 Mei 1844 te aanvaarden.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeken van den Heer Mr. B. HAGA, Procureur aldaar, op Donderdag den 14 December 1843, des avonds ten 7 ure, in het Logement de Wijnberg te Sneek, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE c. a., tusschen de Zijlen te Sneek, waarin eene welbekante Blikslagerij wordt uitgeoefend; toebehoorende aan de Erven van Sjoerd Petrus van der Stel, en te aanvaarden 12 Mei 1844.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ingevolge regterlijke autorisatie, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

1. Eene prompte HUIZINGE, met SCHUUR en ERF, staande en gelegen in het Zuidend te Sneek, het Huis gekwoteerd wijk 7, no. 109, in huur bij Wijkpe Langius voor f 95 in het jaar.
2. Eene dito HUIZINGE en ERF c. a., staande en gelegen in de Galigastraat op den hoek der groote Kerkstraat binnen Sneek, het Huis gekwoteerd wijk 7, no. 34, bij Klaas Pasma in huur voor f 80 in het jaar.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 20 December 1843, des avonds ten 7 ure, bij Isaac de Jager, in het Fortuin buiten het Hoogend te Sneek, bij de provisionele toewijzing.

De Notarissen J. S. BOKMA, te Akkrum en C. W. SEMLER, te Leeuwarden, zullen, ingevolge bekomen autorisatie van de Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van de provincie Vriesland, publiek verkoopen:

Eene HUIZINGE, gekwot. no. 98, 98a en 98b, bestaande uit drie afzonderlijke Woonkamers met derzelver STEDE, ERF en vrije STEEG ten Westen, staande en gelegen op de Kleef te Akkrum, strekkende van de Publieke Straat of Straatweg ten Zuiden Noordwaarts aan het Algemeen Vaarwater de Rivier de Boorn, bij H. Schaafsma en anderen in huurgebruik; en zulks in drie perceelen. Op den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, kome op Vrijdag den 15 December 1843, des avonds ten 7 ure, bij de provisionele toewijzing, ten huize van den Kastelein J. J. Dijkstra, te Akkrum.

De Notaris J. S. BOKMA, zal, op voorschreven tijd en plaats almede provisioneel, verkoopen:

Eene HUIZINGE, gekwot. no. 7a, met STEDE en ruim ERF, staande en gelegen over de Smallebrug te Akkrum, strekkende van af de Leppedijk ten Noorden tot Zuidwaarts aan de Rivier de Boorn; thans bij Doeke G. Zijlstra in huur gebruik. Den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, gedenkt, wat de 5 eerste Panden betreft, na autorisatie der Arrondissements Regtbank, publiek te veilen:

1. Eene in de laatste jaren veel verbeterde, ruime, hechte en bekende HUIZINGE, HERBERG en STALLING, met groote SCHUUR, ERF en wijdere annexen, het Fortuin genaamd, zeer geschikt staande aan de Wijde Noorderhorn te Sneek, door de Erven J. A. Rondema bewoond.
2. Eene geheel vernieuwde en uitgestrekte HUIZINGE met ERF en wijdere annexen, staande aan de Oosterdijk zuidzijde te Sneek, bewoond door Hamersma c. s.
3. Een WOONKAMER, in de Brouwers- of Barre Wijbssteeg aldaar, gebruikt door E. Visser.
4. Een DITO, in de Havenstraat aldaar, bewoond door A. Zoethout.
5. Een CEMENTFABRIJK met TOEBEHOOREN, staande buiten de voormalige Noorderpoort aldaar.

Alles behoorende tot den Boedel van wijlen J. A. Rondema.

6. Eene prompte HUIZINGE, waarin jaren eenen Winkel is gedreven, staande in de Leeuwarder Pijpsteeg aldaar, bewoond door A. Radema.

Alles den 12 Mei 1844 te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Vrijdag den 15 December a. s. bij de provisionele toewijzing, in de Concertzaal op Leeuwenburg te Sneek.

Verkoop van een' Oliemolen en andere Vastigheden te Dockum.

De Notaris P. H. EKKMA, te Driesum, in het arrondissement Leeuwarden, zal, op Zaterdag den 16 December 1843, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Societehouder de Haan, te Dockum, finaal verkoopen:

1. Een' zeer hechten en welingerigten OLIEMOLEN, staande aan de zuidzijde van den Stadwal te Dockum, met opslag aan het water; geheel nieuw gebouwd in den jare 1833; waarop bij de provisionele toewijzing is geboden de zeer geringe som van f 2000.

Deze Molen is wegens deszelfs ligging aan twee Vaarwaters zeer geschikt om naar elders te worden verplaatst.

2. Een plek GRONDS daar nevens gelegen, met inbegrip van het vorig perceel, volgens het Kadaster groot ruim 8 roede; waarop geboden is f 66.
3. Een HEEREN HUIZING en ERF, met het daar achter gelegen PAKHUIS, aldaar, de Huiizinge staande in de Keppelstraat en het Pakhuis uitkomende in de Stroboschersteeg, met onderscheidene zoo Boven- als Benedenkamers en verdere gerijfelijkheden; waarop is geboden de zeer geringe som van f 2111.
4. Een ZOMERHUIS en TUIN, met PAKHUIS, gelegen aan de Zuidzijde van den Stadwal aldaar, het Pakhuis uitkomende in de Stroboschersteeg, juist achter het vorig perceel, en daarvan door de Steeg afgescheiden; waarop in twee perceelen is geboden de zeer geringe som van f 638.
5. Een WINKELHUIS en ERF, staande in de Keppelstraat nabij de voormalige Woudpoort aldaar; waarop geboden is de zeer geringe som van f 806.

De 2 eerste perceelen dadelijk na den verkoop, en de overige den 12 Mei 1844 te aanvaarden.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, wat het 1ste perceel aangaat, op autorisatie der Arrondissements Regtbank te Sneek, op Woensdag den 20 December 1843, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein H. van der Woude, te IJlst, provisioneel, ter verkoop aanbieden:

1. Eene prompte en tot Winkelnering zeer geschikte HUIZING, met daarbij behoorende GROND en wijdere ANNEXEN, staande en gelegen binnen de Stad IJlst, gekwoteerd wijk B, nos. 76 en 77, door Geert Bos en anderen bewoond.
  2. Eene dito en voor weinige jaren veel vertimmerde HUIZING, op het florissantste aan de publieke Vaart aldaar, gekwoteerd wijk A, no. 243, bij Harmen Kuipers en anderen in gebruik.
  3. Twee HUIZEN en ERVEN aldaar, naast elkander staande, gekwoteerd wijk B, nos. 90 en 91, zeer geschikt tot eene Koemelkerij, door T. J. ten Kate en M. L. Postma bewoond.
- Allen te aanvaarden den 12 Mei 1844.

De Notaris A. R. VAN VOORST, te Gorredijk, zal, publiek, bij provisionele toewijzing, met uitloving van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen, de navolgende Vastigheden:

A. Op Woensdag des 13 December 1843, des avonds ten 6 ure, bij H. T. Jager, aldaar.

Voor de Erven W. S. Hoogeveen:

1. Eene kapitale net en sterkgebouwde KOOPMANS HUIZINGE, no. 177, met TUIN, BLEEKVELD en daarachter staande SCHUUR c. a., tot veel lerlei affaires bijzonder geschikt, staande en gelegen aan het water nabij de Brug op den Molenwal te Gorredijk, sectie C, no. 301.
2. Vier WONINGEN onder één dak, met TUINEN c. a., op den Kerkewal aldaar, sectie C, nos. 24, 25, 26 en 27.
3. $\frac{1}{2}$ in eene JAARLIJKSCHE ERFPACHT van f 6, ten laste het huis no. 261 en Tuin aldaar, geheel groot f 18.
4. Twee kampen kostelijk WEID- en BOUWLAND, aan de Dwarsvaart bij het Cichorei Fabriek en Kap-Antje-Land te Kortezwaag, groot 6,03,00, sectie D, nos. 644, 645 en 646.
5. Eene HUIZINGE, no. 40, met onvrije STEDE en TUIN, aan de Vaart onder Wijnjeterp, bij Meine Rinzes Bruinsma c. u. in huur, benevens de daaruit gaande JAARLIJKSCHE ERFPACHT groot f 3.
6. Eene HUIZINGE no. 60, met vrije STEDE, TUIN, stukje BOUWLAND en HEIDEVELD aldaar, bij Rinze Meines Bruinsma c. u. in huur.
7. De OOSTELIJKE KAMER no. 33 van de Huiizinge het Pasveer genaamd; met de vrije STEDE en TUIN aan de Vaart onder Hemrik, bij de Wed. Jannes Douwes in huur.
8. Twee kostelijke kampen WEIDLAND met een TUIN, gelegen aan de Vaart bij het Vallaat te Lippenhuizen, sectie B, nos. 653, 654 en 655, groot 4,29,90, bij O. W. van Riezen en F. J. Bergsma in huur.
9. Eenig HEIDEVELD of ONDERGROND, afkomstig van Sierd Alberts, gelegen onder Hemrik aan de zoogenaamde Sake Huis- en Pasveer wijken.
10. Een perceel HOOGVEEN van uitmuntende kwaliteit, met de daarop aanwezige Turf, ten Westen van de 16 wijk onder Hoornsterzwaag, sectie E, no. 439, verveend en onderveend, groot 3,02,70.
11. Verscheidene perceelen ONDERGRONDEN, allen tot ontginning van Landen bijzonder geschikt gelegen aan en bij de Vaart onder Hoornsterzwaag, aan en tegen over de 5, 9, 12, 14, 15, 16, 17 en 21 wijken.

B. Op Woensdag den 20 dito, des avonds ten 6 ure, bij F. van der Wal, in de Korenbeurs, te Gorredijk.

Voor Jouke Annes Jansma:

Eene HUIZINGE en HERBERG, no. 23, de Haan genaamd, benevens grooten TUIN en daarbij gelegen en behoorend vruchtbaar BOUW- en WEIDLAND, aan de Vaart onder Lippenhuizen, sectie B, no. 79, 90 en 91, groot 3,14,80.

Voor de Erven van Isaak J. Cohen en Levi M. de Haan:

Eene ruime, nette hechte KOOPMANS HUIZINGE, no. 221, waarin vele gerijven, met vrije STEDE en GROND, TUIN en BLEEK, massale STEEG c. a., staande en gelegen aan het water op den Brouwerswal, te Gorredijk, sectie C, no. 249, en

C. Op Donderdag den 28 December 1843, des namiddags ten 3 ure, in het Compagnons Logement bij K. de Vries, te Appelscha,

Voor de Erven Wobbe Siends Hoogeveen:

1. Eene HUIZINGE en SCHUURTJE, aan den noordkant der Hoofdvaart te Appelscha, met het gebruik der ONDERGROND, bij Bruin Rinzes Bruinsma c. u. in huur.
2. Twee DITO, in 1820 nieuw gebouwd, aldaar, bij Jochum Bruins Bruinsma c. u. en Wijkpe Hoogeveen en Vrouw in huur, en
3. Al de aldaar aanwezige perceelen uitmuntend HOOGVEEN, welke allen aan de snee liggen bij de gereed zijnde wijken en Vaart, zonder daarvoor meerdere uitgaven of kosten te behoeven te maken; benevens de daarop aanwezige Turf.

Mr. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, zal, op Vrijdag den 15 December 1843, des avonds ten 7 ure, ten huize van Wiebe Hiddes Koorenstra, in de Zon te Sloten, tegen genot van verhooggeld verkoopen:

Eene deftige HEEREN HUIZING, met drie KNECHTS WONINGEN en GROFSMEDERIJ, TUIN en BLEEK, naast elkander staande en gelegen aan de Noordoostzijde van het Diept binnen de Stad Sloten; en zulks in vijfperceelen, bij Billetten omschreven.

De Notaris WIJMA, en A. WITTHOLT, zullen, ten overstaan van den Notaris STEENSMA, op Zaturdagen den 16 en 30 December 1843, des namiddags ten 3 ure, bij provisionele en finale toewijzing, in de Herberg de Zon, te Sexbierum, voor de Weduwe en Erven E. H. Merkelbach, in het openbaar verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en florissante BAKKERIJ, met TUIN en ERF, staande en gelegen zeer gerijfelijk aan de Straat en Vaart en op het best van het dorp Sexbierum no. 16.
2. Eene WONING met LOODS enz., staande naast het vorige perceel no. 15.
3. Een ruim en sterk PAKHUIS met GRAANZOLDERS, staande nabij de vorige perceelen aan en over den Weg, no. 14.

Alles met het regt van combinatie; kunnende de Kooper, des verkiezende, de halve Koopschat, tegen 4 pCt. rente in het jaar, onder het verkochte behouden.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 20 en 27 December 1843, telkens des avonds ten 6 ure, provisioneel en finaal veilen, ten huize van Tennis C. Beidschat:

1. Eene HUIZINGE met annexen, staande te Harlingen bij de Havenspoort, wijk H, no. 237, bij den Heer D. M. Massé bewoond voor f 110 jaarlijksche huur.
2. Eene HUIZINGE met annexen aldaar, op de Brouwersgracht, wijk T, no. 26, bij de Weduwe Gerben Wijkens Vellinga voor f 74 huur in het jaar.
3. Eene HUIZINGE met annexen aldaar, op de Ossenmarkt, wijk T, no. 97, bij Hendrik Faber in huur voor s 65 sjaars.

Het eerste perceel den 12 Mei 1844 en de beide andere perceelen den 12 Mei 1845 vrij te aanvaarden.

Men gedenkt eerstdaags, tijd en plaats nader te bepalen, publiek te veilen: Eene voortreffelijke, wel onderhouden en zeer ter neringstaande groote KOOPMANS HUIZINGE c. a., gelegen aan het Hoogend te Sneek; benevens de daar achter staande WOONKAMERS en ZOMERHUIS, in gebruik bij en behoorende aan C. S. Dijkstra.

Zijnde dit Pand van sonden aan uit de hand te koop, om 12 Mei 1844 te aanvaarden; de Voorwaarden te vernemen bij den Eigenaar.

J. DAMEN, Deurwaarder te Harlingen, zal, op Maandag den 11 en 13 December 1843, bij de beschrijving en finalen palmslag, telkens des avonds precies ten 7 ure, publiek verkoopen, bij Douwe Steenstra, in het Logement het Amelander Veehuis aldaar:

Een KAAGSCHIP, genaamd de Jonge Anna, varende in de beurt van Amsterdam op Harlingen en vise versa, gevoerd door Albert de Boer, groot 71 ton, met Zeil, Treil, Ankers en Touwen.

NB. NB. UIT DE HAND TE HUUR: Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, gelegen te Bozum, groot, naar naam en faam ruim 25 bunder, allerbeste Greidlanden, thans in gebruik bij Jouke Sipkes de Groot; op St. Petri en den 12 Mei 1844 te aanvaarden. Conditen te vernemen bij den Heer BATTAERD, te Leeuwarden, op den Grachtswal.

MEN VERLANGT IN HUUR binnen deze Stad, tegen de maand Mei aanstaande: Een HUIS, voorzien van zes Kamers, waarvan eene Benedenkamer geschikt tot het houden van een Kantoor. Die hierop reflecteren, verzoegen zich met gesloten briefjes onder letter V, aan het Postkantoor te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Eene florissante, staande in de laatste jaren veel verbeterde ROGGE-WEIT- en PELMOLEN, staande in een der voornaamste dorpen dezer Provincie. Nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te Leeuwarden. Brieven franco.

François Louis Nieman,

Uitgepakt bij KONST, in de Valk, op den Wirdumerdijk, te Leeuwarden, heeft van Parijs ontvangen eene partij HAREN TOUREN, losse OPKAMMETJES aan banden, vaste KRULLEN, BANDEAUX met en zonder vleeschkleurige schelding, BANDEAUX van Tulle Chevelu, à f 1,20; welke partij, alsmede de nog voorhanden zijnde Goederen, tot Donderdag tegen verminderde prijzen zullen verkocht worden, wijl het vertrek op Vrijdag bepaald is. Beveelt zich in de gunst van het geachte Publiek.

LEES HIER.

Een jong Mensch, over een kapitaal van tien duizend Gulden kunnende beschikken, wenschte gaarne binnen deze Provincie eene winstgevendende Kantooraak of eenige administratieve betrekking voor zijne rekening geheel over te nemen, of wel als associé daarin werkzaam te zijn. — Ieder die daartoe geneigd is, adressere zich deswegens met gefrankeerde brieven onder letter L, ten huize van den Heer L. SCHIERBEEK, Boekhandelaar te Leeuwarden.